

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Наталія АКИМОВА

"2" вересня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від "2" вересня 2024 року № 2

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поведінкова економіка

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітня програма – Психологія бізнесу

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Кропивницький – 2024

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Поведінкова економіка
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Кафедра підприємництва, обліку та фінансів
Викладач	Михайло Орлик, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, phd. з економіки
Контактна інформація	номер телефону викладача: 098 063 09 81 адреса електронної пошти: orlyk_m@ksaeu.kherson.ua адреса електронної пошти кафедри: kafpof@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Консультації online: понеділок 15:00 – 16:30 Viber, WhatsApp. Ідентифікатор конференції: 723 7066 4614
Програма дисципліни	Тема 1. Введення в поведінкову економіку Тема 2. Когнітивна психологія Тема 3. Продуктивне мислення Тема 4. Психологія прийняття рішень. Нейроекономіка Тема 5. Соціально-економічна поведінка особистості Тема 6. Психологічні аспекти мотивації діяльності Тема 7. Експериментальна економіка. Нейромаркетинг Тема 8. Поведінкові фінанси
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Вивчення дисципліни «Поведінкова економіка» - це опанування поняття та основного інструментарію поведінкової економічної теорії, різних напрямів сучасної поведінкової економіки та задач, що ними вирішуються.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=453

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Поведінкова економіка» є формування компетентностей щодо використання універсальних методів дослідження економічної поведінки, виявлення та аналізу інструментів та механізмів, що впливають на прийняття управлінських рішень та формують поведінку економічних агентів.
Завдання вивчення дисципліни	знати сутність економічних явищ та дій з позиції психології; знати основні принципи раціональних та поведінкових механізмів; знати підходи, інструментарій та методи поведінкової економіки; знати методику здійснення поведінкового аналізу суб'єктів сучасної економіки; знати стратегії впливу на поведінку економічних агентів. уміти здійснювати оцінку раціональності поведінки економічних суб'єктів;

	уміти визначати та долати обмеження традиційної економічної моделі при вирішенні практичних економічних завдань; уміти застосовувати поведінкові моделі при здійсненні економічного прогнозування; уміти забезпечувати результативність та достовірність економічних експериментів.
--	--

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК04 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, застосування системного підходу до вирішення проблем ЗК05 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК06 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК07 Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо в умовах змін. ЗК09 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, працювати в команді, приймати обґрунтовані рішення. ЗК11 Здатність до активного використання навичок критичного мислення, технік прийняття рішень, методик підготовки та проведення дискусій. ЗК12 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові)	СК01 Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та /або практики. СК06 Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах, встановлювати, підтримувати ділові та міжособистісні комунікації у сфері бізнесу, створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; вести перемовини, розв'язувати конфліктні ситуації, використовувати психологічні прийоми цілеспрямованого впливу на свідомість і поведінку людей у процесі професійної взаємодії в організаціях. СК09 Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 1 Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та оцінювати їх за критеріями адекватності; застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні інформаційні технології та програмні продукти. ПРН 3 Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки. ПРН 9 Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи професійної психологічної діяльності та загальнолюдські цінності. ПРН 12 Організовувати роботу з персоналом, володіти технологіями проектування та моделювання професійної кар'єри, стимулювання і організації особистісного та професійного розвитку, створювати

	програми удосконалення і збереження професійних ресурсів у сфері бізнесу; здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті; демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
--	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025
Семестр	2
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	Філософія науки, Ділова іноземна мова, Правове забезпечення підприємницької діяльності, Методологія психологічних досліджень, Бізнес планування, Корпоративне підприємництва, Економічна психологія
Постреквізити	Психологія реклами і нейромаркетинг, Психологія управління і кризовий менеджмент, Психологічні основи бізнесу в інтернеті

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3,0 /90 годин
Лекції	16 год.
Практичні / Семінарські	14 год.
Лабораторні	-
Самостійна робота	60 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Навчальний процес потребує використання мультимедійних засобів, наочного супроводу, навчального простору
Обладнання	Персональний комп'ютер, мультимедійне обладнання (для презентацій на лекційних заняттях), персональні комп'ютери для проведення тестування (поточний, рубіжний контроль) та перевірки виконання завдань самостійної роботи.

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез
------------------------	---

	доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (50 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Умови перескладання – у зазначений термін зробити всі завдання запропоновані викладачем і своєчасно здати на перевірку.
Політика щодо відвідування	Відвідування практичних занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених практичних занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається за рахунок виконання і здачі завдань та теоретичних матеріалів з пропущених тем. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1							
1	Тема 1	Введення в поведінкову економіку	2			7	10
2	Тема 2	Когнітивна психологія	2		2	7	10
3	Тема 3	Продуктивне мислення	2		2	7	10
4	Тема 4	Психологія прийняття рішень. Нейроекономіка	2		2	7	10

Разом за ЗЧ1			8		10	28	40
Змістова частина 2							
1	Тема 5	Соціально-економічна поведінка особистості	2		2	7	10
2	Тема 6	Психологічні аспекти мотивації діяльності	2		2	7	10
3	Тема 7	Експериментальна економіка. Нейромаркетинг	2		2	7	10
4	Тема 8	Поведінкові фінанси	2		2	7	10
		Індивідуальне завдання (написання рефератів, тез доповідей, статті)	-	-	-	4	10
Разом за ЗЧ 2			8		10	32	50
Підсумковий контроль				-			10
Всього за дисципліною			16		14	60	90 год 100 б

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Наочні методи навчання, ілюстрування
Лабораторні	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо
Самостійна робота	Методи навчання: проблемно-пошукове навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій, групова дискусія); евристичні методи); дослідницький (наукові доповіді, наукові повідомлення); тестування; узагальнення; ілюстративний; графічний

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, есе, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі); презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт); тестовий контроль. Види поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт з практичних робіт, реферат, презентація. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
Здійснюється у формі письмового опитування за темами змістової частини
Підсумковий контроль
Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 100 балів. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС.

**Розподіл балів з дисципліни
(форма контролю – залік)**

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)									Підсумкова оцінка	
Змістова частина 1				Змістова частина 2				ПК		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			Індивідуальне завдання
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Earl P. Principles of Behavioral Economics: Bringing Together Old, New and Evolutionary Approaches. Cambridge : Cambridge University Press, 2022. 500 p. 2. Robinson D. The Behavioral Economics of Translation. New York, 2024. 252 p. 3. Антощенкова В.В. Поведінкова економіка – історія становлення. Міжнародна науково-практична конференція «Реформування економіки та фінансової системи країни: глобальні та локальні аспекти». Запоріжжя, 2021. С. 7-11.
---------------------------	--

	- Компанієць В. В., Полякова О. М. Економічна психологія: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ, 2021. – Ч. 4. – 90 с. - Поведінкова економіка: від теорії до практики: міждисциплінарний навчальний посібник. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І.Л., к.е.н., доц. Квасній Л.Г. Трускавець: ПОСВІТ, 2022, 408 с. - Чалдині Р. Психологія впливу. Оновлено та доповнено. КСД, 2022. 608 с.
Додаткова	- Douglas Bernheim, B. And Antonio Rangel. «behavioural public economics». The New Palgrave Dictionary of Economics. Second Edition. Eds. Steven N. Durlauf and Lawrence E. Blume. Palgrave Macmillan, 2008. - Psychological Dimensions of Culture, Economics, Management: Science Journal. VIII, 2016. 78. - The New Palgrave Dictionary of Economics Online. Palgrave Macmillan. 07 February 2016. - Антощенко В., Дейнега М. Методологічний інструментарій поведінкової економіки. <i>Журнал з менеджменту, економіки та технологій</i>. 2024. № 1. С. 3–14. - Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб.; рекомендовано МОН / за ред. А. А. Мазаракі; Київський нац. торг.-екон. ун-т. - 2-ге вид. - Київ: КНТЕУ, 2018. 295 с. - Кліменко О. М. Соціальна економіка : навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2018. - 146 с. - Ложкін Г. В., Спасніков В. В., Комаровська В. Л. Економічна психологія: навч. посіб. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 304 с. - Лозинський О.М. Економічна психологія та психологія підприємництва : навч. посіб. Львів: «Тріада плюс», 2015. 246 с. - Мартиненко М. В. Психологія управління : навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2009. 154 с.
Інформаційні ресурси	- Навчально-інформаційний портал ХДАЕУ http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=453 - Наукова бібліотека ХДАЕУ http://www.ksau.kherson.ua/nnb/ebhdau1.html Офіційні сайти органів управління фінансами: - http://www.minfin.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України. - http://www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України. - http://www.sfs.gov.ua – сайт Державної фіскальної служби України - http://www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України - http://www.treasury.gov.ua – сайт Державної казначейської служби України - http://www.pfu.gov.ua – сайт Пенсійного фонду України - http://nfp.gov.ua – сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг - http://www.nssmc.gov.ua – сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку - https://www.me.gov.ua - Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: https://www.deepl.com/uk/translator DeepL Translate